

Algemene Vergadering Waterschap Scheldestromen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Behandeld door **M.L.M. Dobbelaer**

Mobiel nummer **0621124857**

Middelburg **4 maart 2026**

Onderwerp **Oriëntatie onderzoeksprogramma 2026 rekenkamer**

Geachte leden van de Algemene Vergadering,

Een bepaling in de Verordening rekenkamer waterschap Scheldestromen is dat de rekenkamer de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken jaarlijks consulteert voorafgaand aan het vaststellen van een onderzoeksprogramma. Middels deze brief geven wij graag vorm aan een dergelijke consultatie, te houden in de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken van 1 april 2026.

Werkwijze

De rekenkamer maakt jaarlijks een onderzoeksprogramma. De werkwijze voor het onderzoeksprogramma is als volgt:

- De rekenkamer stelt één keer per jaar een lijst op van mogelijke onderzoeksonderwerpen.
- De rekenkamer informeert bij de secretaris-directeur naar onderzoeken die zijn of worden uitgevoerd in opdracht van het dagelijks bestuur.
- De rekenkamer doet oriënterend onderzoek naar belang, uitvoerbaarheid en actuele feiten.
- De rekenkamer consulteert de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken.
- De rekenkamer stelt het onderzoeksprogramma vast in haar vergadering.
- Uiterlijk 1 mei van het betreffende boekjaar wordt het onderzoeksprogramma aan de Algemene Vergadering toegezonden.

De Commissie wordt verzocht om te reflecteren op de shortlist van de rekenkamer (zie hierna). Hierbij heeft de rekenkamer de volgende vragen:

- Worden de genoemde onderwerpen geschikt geacht voor onderzoek?
- Zijn er aandachtspunten die de Commissie wil meegeven aan de rekenkamer?
- Willen leden van de commissie nog één of meerdere andere onderwerpen voor onderzoek meegeven aan de rekenkamer?

Aanzet voor onderzoeksprogramma 2026

De rekenkamer zal in 2026 één of twee nieuwe onderzoeken starten. De rekenkamer wil graag de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken consulteren over de volgende mogelijke onderwerpen (shortlist, volgorde alfabetisch):

- Afvalwaterketen
- Opvolgen toezeggingen en afspraken

- Watertoets
- Zoetwaterbeschikbaarheid

Als eerder in deze brief al aangegeven, is deze shortlist is niet uitputtend. De commissie BEZ wordt uitgenodigd aanvullend onderwerpen aan te dragen ter overweging aan de rekenkamer. De rekenkamer besluit vervolgens over het onderzoeksprogramma en stelt de Algemene Vergadering en het Dagelijks Bestuur daarover in kennis.

In de navolgende tekst is uitgewerkt wat de focus van de rekenkamer kan zijn bij de onderwerpen op de shortlist.

Afvalwaterketen

De afvalwaterketen is een kerntaak voor het waterschap. Het doel is om afvalwater veilig te transporteren naar rwzi's, voldoende afvoercapaciteit te borgen en ervoor te zorgen dat gezuiverd afvalwater geen risico oplevert voor de omgevingskwaliteit. In het waterbeheerprogramma 2022-2027 is de opgave voor de afvalwaterketen beschreven. De infrastructuur wordt daarin als belangrijk knelpunt omschreven: "Om veilig transport en verwerking van afvalwater te borgen, is een goede infrastructuur van belang. Op dit moment lopen investeringsvolumes achter op de geraamde kosten; instandhoudingsmaatregelen worden regelmatig uitgesteld door het ontbreken van geld of middelen. Een onderbouwing voor de hogere investeringsvolumes moet komen uit langetermijn-assetplanning. Het verder professionaliseren van de bedrijfsvoering – zoals het op orde hebben van gegevensbeheer – speelt hierbij een belangrijke rol. Komende jaren moet dit verder op orde worden gebracht. (Pagina 94, WBP 2022 -2027)"

Onderzoek door de rekenkamer kan in beeld brengen hoe ver het waterschap inmiddels is met maatregelen om de doelstelling voor de afvalwaterketen te bereiken en wat het resultaat daarvan is.

Opvolgen van toezeggingen en afspraken bij waterschap Scheldestromen

Het nakomen van toezeggingen en afspraken is een fundamenteel aspect voor het goed functioneren van het openbaar bestuur, zo ook bij waterschap Scheldestromen. De rekenkamer kan het systeem van afwikkeling en opvolging van toezeggingen en afspraken onderzoeken en in beeld brengen hoe goed dat binnen waterschap Scheldestromen functioneert en wat uitkomsten daarvan zijn.

Watertoets

In de Omgevingswet is een verplichte watertoets bij ruimtelijke plannen opgenomen. Deze toets geeft waterschappen een stem bij ruimtelijke ontwikkelingen en in ruimtelijke plannen moet erdoor worden omschreven worden hoe waterbelangen zijn gewogen en meegenomen. Onderzoek door de rekenkamer kan in beeld brengen hoe waterschap Scheldestromen wordt betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen in Zeeland, welk beleid het waterschap hiervoor heeft, welke belangen er worden ingebracht door het waterschap en of in ruimtelijke plannen van derden deze belangen voldoende worden meegenomen en geborgd.

Zoetwaterbeschikbaarheid

Naar verwachting zal de Vereniging van Rekenkamers in 2026 een DoeMee onderzoek organiseren naar zoetwaterbeschikbaarheid. De rekenkamer van waterschap Scheldestromen besluit na het nader bekend worden van de onderzoeksopzet en randvoorwaarden voor deelname of er wordt deelgenomen aan dit DoeMee traject.

In de bijlage een longlist aan onderwerpen opgenomen, waar de rekenkamer de onderwerpen bij houdt die mogelijk interessant zijn voor toekomstig rekenkameronderzoek.

Doorloop vanuit 2025

Naast nieuw op te starten onderzoek in 2026, worden volgens planning dit jaar twee onderzoek afgerond door de rekenkamer en verstuurd naar de Algemene Vergadering:

Onderzoek naar klimaatadaptatie

Het onderzoek wordt in opdracht van de rekenkamer uitgevoerd door bureau Necker. Hoofdvraag van het onderzoek is hoe het waterschap Scheldestromen uitvoering geeft aan het beleidskader voor klimaatadaptatie en tot welke resultaten dat leidt. Publicatie van het onderzoek wordt verwacht in het derde kwartaal van 2026.

Onderzoek naar Onderbesteding

Het betreft deelname aan het DoeMee onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers in 2025. Hoofdvraag van het onderzoek is of de wijze waarop waterschap Scheldestromen begroot de volksvertegenwoordiging een goed inzicht geeft in de baten en lasten en of dit kan worden verbeterd. Publicatie van het onderzoek wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2026.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar de consultatie in de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken.

Hoogachtend,

Namens de Rekenkamer Waterschap Scheldestromen,

Drs. Th.J.J.M. Schots,
Voorzitter

Bijlage 1: Longlist onderwerpen

- Afvalwaterketen: onderdeel van shortlist 2026
- Biodiversiteit: in de eerste helft van 2026 wordt een nieuw beleidskader voorgelegd aan de AV. Daarom te opportuun om voor de rekenkamer te onderzoeken in 2026
- Opvolging toezeggingen en afspraken: onderdeel van shortlist 2026
- Watertoets: onderdeel van shortlist 2026
- Zoet waterbeschikbaarheid: onderdeel van shortlist 2026